

Palveluseteleissä noudatettavat yleiset periaatteet

398/00.01.01.01/2026

Aluehallitus 27.01.2026 § 8

Lisätiedot

Hankinta- ja tukipalvelujohtaja Eeva-Maria Varpenius
eeva-maria.varpenius@siunsote.fi
Puh. 013 330 8463

Päätösehdotus

Hyvinvointialuejohtaja Leivonen Kirsi:

Aluehallitus päättää:

1. hyväksyä palveluseteleissä noudatettavat selostusosassa esitetyt yleiset periaatteet
2. hyväksyä vuosittain seuraavana kalenterivuonna noudatettavan palvelusetelisääntökirjan yleisen osan muutokset
3. valtuuttaa konsernipalvelujen toimialuejohtajan tekemään palvelusetelisääntökirjan yleiseen osaan vähäisiä teknisiä muutoksia ja korjauksia
4. hyväksyä uuden perustettavan palvelusetelin, kyseisen palvelusetelisääntökirjan palvelukohtaisen osan ja palvelusetelin arvot
5. valtuuttaa toimialuejohtajan tekemään hyväksyttyn palvelusetelisääntökirjan palvelukohtaiseen osaan vähäisiä teknisiä muutoksia ja korjauksia, palvelukohtaisen osan koskiessa useita toimialueita, valtuus on hyvinvointialuejohtajalla
6. palvelusetelin lakkauttamisesta
7. hyväksyä vuosittain seuraavan kalenterivuoden palvelusetelien arvot
8. valtuuttaa hankinta- ja tukipalvelujohtajan päättämään palvelusetelituottajaksi hyväksymisestä sekä julkiseen luetteloon lisäämisestä, tai hyväksynnän peruuttamisesta sekä julkisesta luettelosta poistamisesta.

Päätös

Hyväksyttiin.

Selostus

Aluehallituksen tehtävä on päättää hyvinvointialueella palveluseteleissä noudatettavat yleiset periaatteet (hallintosääntö 2. luku 9 § kohta 35). Hallitus on linjannut periaatteet § 204/25.09.2024 ja § 8/28.01.2025. Hyvinvointialueen hankinta- ja sopimuspalvelujen sekä tukipalvelujen palvelualueet yhdistettiin vuoden vaihteessa 2026 ja samalla tukipalvelujohtajan nimike muutettiin hankinta- ja tukipalvelujohtajaksi. Hyvinvointialueella ei ole kuluvan vuoden alusta lukien ollut tukipalvelujohtajan nimikkeellä olevaa viranhaltijaa, jolle edellisessä dokumentissa oli delegoitu toimivaltaa.

Palvelusetelin käyttöä säätelee laki sosiaali- ja terveydenhuollon palvelusetelistä (569/2009). Hyvinvointialue päättää ne sosiaali- ja terveyspalvelut, joiden järjestämisessä se käyttää palveluseteliä hyvinvointialueesta annetun lain (611/2021) 9 §:n 1 momentin mukaisesti.

Palveluseteli on vaihtoehto hyvinvointialueen itse tuottamille tai ostamille sosiaali- ja terveydenhuollon palveluille. Hyvinvointialue hyväksyy ne palvelusetelituottajat, joilta asiakas tai potilas voi ostaa palveluja palvelusetelillä. Hyväksytyistä palvelusetelituottajista pidetään yllä julkista luetteloa Palse.fi-portaalissa.

Hyvinvointialue voi tarjota palveluseteliä asiakkaalle tai potilaalle, joka täyttää palvelusetelipalvelun myöntämisen ehdot. Palvelusetelin myöntäminen edellyttää sosiaali- ja terveydenhuollon ammattilaisen tekemää palveluntarpeen arviota. Hyvinvointialueen on selvitettävä asiakkaalle tämän asema palveluseteliä käyttäessä, palvelusetelin arvo, palvelusetelituottajat sekä palvelun voimassa olevat hinnat. Lisäksi on selvitettävä omavastuuosuuden määräytymisen perusteet ja arvioitu suuruus sekä vastaavasta palvelusta asiakasmaksulain mukaan määräytyvä asiakasmaksu.

Asiakas maksaa palveluseteliä käyttäessään omavastuuosuuden, jolloin palveluseteli on tasasuuruinen tai tulosidonnainen. Asiakkaille maksuttomiksi säädetyissä palveluissa asiakkaalle ei muodostu omavastuuosuutta ja tällöin käytössä on kattohintainen palveluseteli.

Hyvinvointialue ei ole sopimussopapuoli palvelusetelillä järjestettävissä palveluissa, vaan sopimussuhde muodostuu palvelusetelin saaneen asiakkaan ja hyvinvointialueen hyväksymän palvelusetelituottajan välille. Tätä sopimussuhdetta koskevat sopimuksen sisällön mukaan määräytyvät kuluttajaoikeuden ja sopimusoikeuden säännökset ja oikeusperiaatteet.

Hyvinvointialue huolehtii järjestämisvastuuseensa kuuluvasta ohjaamisesta ja valvonnasta sote-valvontalain 4. luvun sekä hyvinvointialuelain 10 §:n mukaisesti. Hyvinvointialue valvoo hyväksymiensä palvelusetelituottajien palvelujen laatua ja varmistaa, että palvelujen laatu täyttää palvelusetelilain, yleis- ja erityislainsäädännön sekä sääntökirjan mukaiset vaatimukset.

Palvelusetelisääntökirjan yleinen osa ja palvelukohtainen osa

Jokaisessa Siun soten palvelusetelipalvelussa on käytössä palvelusetelisääntökirja, joka sisältää kaksi osaa: yleisen osan ja palvelukohtaisen osan. Yleinen osa on erillinen asiakirja, jonka vaatimukset koskevat kaikkia Siun soten palvelusetelituottajia ja -toimintaa.

Palvelukohtainen osa sisältää yksityiskohtaisempia vaatimuksia kyseisellä palvelusetelillä tuotettavalle palvelulle. Palvelusetelituottaja sitoutuu noudattamaan molempien sääntökirjojen vaatimuksia palvelusetelituottajana toimiessaan. Mikäli palvelusetelisääntökirjan palvelukohtainen osa on ristiriidassa palvelusetelisääntökirjan yleisen osan kanssa, noudatetaan yleisessä osassa annettuja vaatimuksia ja linjauksia.

Palvelusetelin käyttöön ottaminen ja palvelujen järjestämisen lopettaminen palvelusetelillä

Aluehallitus päättää Pohjois-Karjalan hyvinvointialueella ne sosiaali- ja terveysterveyst, joiden järjestämisessä hyvinvointialue käyttää palveluseteliä. Hyvinvointialue varmistaa uuden palvelusetelin käyttöönoton valmistelussaan lain sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä (612/2021) 8 §:ssä säädetyistä vastuista ja palvelutoiminnan jatkuvuudesta, sekä lain 12 §:n edellytykset ja rajoitukset sote-palvelujen järjestämisessä palvelusetelillä. Hyvinvointialue myös ottaa huomioon uuden palvelusetelin käyttöönotossa järjestämislain 15 §:n asettamat velvoitteet.

Mikäli hyvinvointialue hallinnollisella päätöksellä lopettaa palvelujen järjestämisen palvelusetelillä, hyvinvointialueella on oikeus perua palvelusetelituottajan hyväksyminen ja poistaa palvelusetelituottajan nimi hyväksytyjen palvelusetelituottajien luettelosta kolmen (3) kuukauden kuluttua päätöksenteosta.

Mikäli hyvinvointialue hallinnollisella päätöksellä muuttaa palvelusetelin sääntökirjan vaatimuksia ja ehtoja, eikä palvelusetelituottaja täytä uusia vaatimuksia ja ehtoja, hyvinvointialueella on oikeus perua palvelusetelituottajan hyväksyminen ja poistaa palvelusetelituottajan nimi hyväksytyjen palvelusetelituottajien listalta kolmen (3) kuukauden kuluttua päätöksenteosta.

Palvelusetelien arvot

Palvelusetelillä korvataan palvelusetelituottajalle palvelun antamisen kustannukset hyvinvointialueen ennalta määräämään palvelusetelin arvoon saakka. Palvelusetelilain (569/2009) 7 § mukaan palvelusetelin arvo on määrättävä niin, että se on asiakkaan kannalta kohtuullinen. Kohtuullisuutta arvioitaessa hyvinvointialueen on otettava huomioon kustannukset, jotka aiheutuvat hyvinvointialueelle vastaavan palvelun tuottamisesta omana tuotantona tai hankkimisesta ostopalveluna sekä asiakkaan maksettavaksi jäävä arvioitu omavastuuosuus.

Palvelusetelituottajien on mahdollista ilmoittaa vuosittain seuraavan kalenterivuoden hinnat. Osassa palvelusetelitä käytetään kattohintaa, jolla palvelusetelituottajan on palvelu tuotettava ja palvelusetelituottaja ei

voi korottaa hintojaan yli palvelusetelin arvon. Mikäli palvelusetelituottaja ei ilmoita hintoja määräaikaan mennessä, palvelusetelituottajalle jää voimaan viimeksi hyväksytyt hinnat.

Palvelusetelituottajaksi hyväksyminen ja hyväksynnän peruuttaminen

Palvelusetelilain (569/2009) 4 §:n mukaisesti hyvinvointialue hyväksyy palvelusetelituottajat, joilta asiakas voi ostaa palveluja palvelusetelillä. Hyvinvointialueen tulee peruuttaa palvelusetelituottajan hyväksyminen ja poistaa palvelusetelituottaja luettelosta, jos hyväksymiselle asetetut edellytykset eivät enää täyty tai palvelusetelituottaja pyytää hyväksymisensä perumista.

Aikaisempaan verrattuna palveluseteleissä noudatettavissa yleisissä periaatteissa korjataan virkanimikkeen ajantasaistaminen ja poistetaan palvelutuottajien seuraavan vuoden hintojen ilmoittamisen aikaraja, joka on mainittu palvelusetelisääntökirjan yleisessä osassa. Muilta osin periaatteet ovat ennallaan.